

Ὁ Πιερρότος διήλασε δενδροστοιχίαν καστανεῶν, ἤθελε δὲ διέλθει ταύτην λίαν δρομαίως, ἃν δὲν ἴσχυαζεν αὐτὸν ὁ κύριός του νὰ βαδίζῃ βραδέως.

Ὁ Θεόφιλος ἔτρεμεν ἀναλογιζόμενος τὴν πρώτην μετὰ τῆς γυναικὸς του συνάντησιν, ἐθεώρει δὲ μέγιστόν του εὐτύχημα, ἐὰν κατ'ὄρθου μετὰ δεξιότητος ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν πρώτην ἔκρηξιν τῆς ὀργῆς τῆς γυναικὸς του. Ἀλλ' ἀκουσίως ἐμειδία, ὅσάκις ἐνεθυμείτο, ὅτι ὑπῆρχε πρόχειρον καταπραυντικὸν μέσον, τὸ ψέλλιον ἐκεῖνο, ὅπερ ἡ ἀτυχὴς Σωσάνα εἶχε δωρήσει εἰς τὴν μικρὰν κόρην.

— Ἰωσηφίνα, εἶπεν ὁ γέρον, ἔλα ἔσθ' ἐαυτό σου, κορίτσι μου, καὶ ἀκουσέ με τί θὰ σοῦ πῶ.

Ὅτε δὲ ἡ κόρη ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ προσέβλεψεν αὐτὸν περιπαθῶς, ἐξηκολούθησε.

— Ἐφθάσαμεν σχεδὸν τώρα. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε πολὺ πιθανὸν νὰ μὴ γίνῃς δεκτὴ μὲ καλὸ μάτι, ἀπὸ τῆν διευδύντρια, τὴν γυναῖκά μου γι' αὐτό . . .

Ἐνταῦθα διεκόπη καὶ ἔγινε σκυθρωπός.

— Ἰσως φοβηθῇς πολὺ καὶ θελήσῃς ἀμέσως νὰ φύγῃς ἀπὸ κοντά μου, προσέθηκε μετὰ δειλίας.

Ἀλλ' ὁ κόρη περιέκλεισε διὰ τῶν βραχιόνων της τὸν τράχηλόν του,

— Δὲν θὰ φοβηθῶ, ἂν ἦσαι σὺ κοντά μου, καὶ καμμιὰ φορὰ δὲν θὰ φύγω ἀπὸ σένα.

Ὁ Θεόφιλος ἠσπασθὲν τὸ καὶὼν μέτωπόν της, λέγων.

— Χάρισε τὸ βραχιόλι σου ἔσθ' διευδύντρια, ἡ ὁποία βέβαια θὰ τὸ δεχθῇ. Θέλεις νὰ τὸ κάμῃς;

— Θέλω, ἀπήντησε μειδιῶν τὸ κοράσιον, θὰ κάμω πάντοτε ὅ,τι θέλεις ἐσύ.

— Ἀπὸ εὐγνωμοσύνης ἡ γυναῖκά μου θὰ σ' ἀφήσῃ νὰ μείνῃς, ἕως ὅτου δώσῃς ἕνα δεῖγμα τῆς τέχνης σου. Ὑστερα βέβαια ποτὲ δὲν θὰ τῆς ἔλθῃ ἔστ' ἐνὸς, νὰ σὲ διώξῃ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ἰωσηφίνας ἐκλείσθησαν αὖθις, οἱ βραχίονές της κατέπεσαν ἐκ τῶν ὤμων τοῦ Θεοφίλου, αἱ δὲ χεῖρες σπασμωδικῶς ἔτιλλον τὰς πτυχὰς τοῦ ῥυθροῦ ἐνδύματος. Ἐμφροντὶς ἐξήπλωσεν ὁ γέρον ὑπὲρ αὐτὴν τὸν μανδύαν του καὶ ἐκάλυψεν αὐτὴν καθ' ὁλοκληρίαν.

— Γυρίσατε, ἀγαπητέ μοι Διευδύντα; ἠκούσθη οὐ μακρὰν τοῦ Θεοφίλου φωνὴ τραχεῖα καὶ δύσχεος. Ἡ δεσποινὶς Καρολίνα, μὲ τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου ἐπρογευμάτισα, — ἐξαίρετος κυρία, ἔσθ' ἐν τῇ τιμῇ μου, εἶνε μαργαρίτης τοῦ διασους σας — μοι εἶπε τὴν αἰτίαν τῆς ταχείας ἀναχωρήσεώς σας. Λοιπὸν φέρετε καλὰ εἰδήσεις;

— Φέρω τὴν ἀγγελίαν τοῦ θανάτου, κύριε ἀνθυπασιστα, ἀπεκρίθη ὁ Θεόφιλος, ἀνευρέθη ἡδὴ καὶ τὸ πτώμα τῆς δυστυχοῦς.

Ὁ νεαρὸς θεράπων τοῦ Ἀρέος, συγκεχυμένος, ἔτριβε τὰ πρῶτα ἵχνη τοῦ μύστακος του, λέγων,

— Ἐγὼ ἐνόμισα ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο μόνον ὀπλῇ θεατρικὴ ἰδιοτροπία τῆς κυρίας, ἡ ὁποία θὰ ἠθέλησε νὰ ἐπισύρῃ τὸ ἐνδιαφέρον. Τὸ πρᾶγμα ὅμως ἦτο πικρὰ ἀλήθεια! . . . ὦ, εἶνε λυπηρὸν. Μποροῦσεν ἀκόμη νὰ ζήσῃ τόσο εὐχάριστα.

— Ἡ καρδιά της εἶχε διαρραγῇ ὑπὸ . . .

— Ἀχ, ναί, μάλιστα ἤκουσα κ' ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἱστορίαν, εἶπε διακόπτων αὐτὸν ὁ ἀνθυπασιστής. Ἡ δεσποινὶς Καρολίνα μοι εἶπεν, ὅτι καὶ αὐτῆς ἡ καρδιά ἀπειράκις διερράγη, ἀλλὰ πάντοτε τὴν συνέκραπτε καὶ οὕτω τὸ πρᾶγμα δὲν ἔφερε συνεπείας. Ἐπρεπεν ἡ συνάδελφος αὐτῇ τῆς Καρολίνας νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὸ παράδειγμα.

(ἔπειτα συνέχεια).

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

τοῦ

ΣΟΠΕΓΧΑΟΥΕΡ.

Ὁ χαρακτήρ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε σταθερός, μένει ὁ αὐτὸς διὰ παντός τοῦ βίου. Ὑπὸ τὸν μεταβαλλόμενον πέπλον τῶν ἐτῶν, τῶν σχέσεων καὶ αὐτῶν τῶν γνώσεων καὶ θεωριῶν τοῦ ὁ ἀνθρώπος παραμένει πάντοτε ὁ αὐτὸς καὶ ἀμετάβλητος, ὥσπερ καὶ ὁ καρκίνος ἐν τῇ ὁστροφῇ του. Ὡς πρὸς τὴν διευθύνσιν μόνον καὶ τὴν ὕλην πάσχει ὁ χαρακτήρ του φαινομενικὰς τροποποιήσεις, αἵτινες εἶνε συνέπεια τῆς ἡλι-

κίας του καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς. Ὁ ἄνθρωπος οὐδέποτε μεταβάλλεται, οἷαν ἐνέργειαν ἐπέδειξεν ἐν τινι περιπτώσει, τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς θὰ ἐπιδείξῃ καὶ εἰς ἑτέραν ὑπὸ τὰς αὐτὰς σχέσεις. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ἐπικυροῦται πληρέστατα ὑπὸ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου. ὑποθέσατε ὅτι μετὰ παρέλευσιν 20 ἢ 30 ἐτῶν ἐπανευρίσκετέ τινα τῶν ὑμετέρων γνωρίμων, θὰ ἰδῇτε αὐτὸν μετ' ὀλίγον, ἐὰν δὲν τὸν συλλαβήτε ἐπ' αὐτοφώρῳ, τὰ αὐτὰ μηχανώμενον, ἅπερ καὶ ἄλλοτε. — Καὶ ναὶ μὲν πολλοὶ ἴσως θ' ἀρνηθῶσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἀλλὰ μόνον διὰ λόγων, διότι ἐν τοῖς ἔργοις τῶν πάντοτε ποιούσι τὸ ἐναντίον, σιωπηλῶς παραδεχόμενοι αὐτὴν, ἀφ' οὗ δὲν ἐμπιστεύονται ἐκ δευτέρου ἐκεῖνον, ὃν εὖρον δόλιον ἢ πανοῦργον, μετὰ πεποιθήσεως δ' ἐπαναπαύονται ἐπὶ τῆς χρηστότητος ἐκεῖνου, ὃν πρότερον εὖρον χρηστὸν. Διότι ἐπὶ τῆς ἀληθείας ἐκείνης στηρίζεται ἡ γνώσις τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ σταθερὰ πεποιθήσις εἰς τοὺς δεδοκιμασμένους, ἀσφαλῆς καὶ σταθεροῦς. Καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀπατηθῶμεν ποτε ἐν τῇ πεποιθῇσει ταύτῃ, δὲν λέγομεν „ὁ χαρακτήρ τοῦ ἀνθρώπου τοῦτου μετεβλήθη“, ἀλλὰ „ἡπατήθη ὡς πρὸς τὸν ἀνθρώπον τοῦτον“.

* * *

Εἷς μόνον τρόπος ὑπάρχει, δι' οὗ δύναται τις ν' ἀποδείξῃ τὴν νοημοσύνην του ἀπέναντι ἡλιθίων καὶ μωρῶν, ὁ δὲ τρόπος οὗτος συνίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ ὀμιλῇ μετ' αὐτῶν. Βεβαίως ὅμως μετὰ μικρὸν θὰ αἰσθανθῇ τις ὅτι ἡ θέσις του δὲν παραλλάσσει ἐκείνης, εἰς ἣν περιέρχεται καὶ χορευτῆς, ὅστις ἦλθεν εἰς χορόν, ἐν ᾧ ἅπαντες οἱ προσκεκλημένοι εἶνε χωλοί. Μὲ ποῖον λοιπὸν νὰ χορεύσῃ;

* * *

Ὅ,τι κοινῶς οἱ ἄνθρωποι ἀποκαλοῦσι τύχην δὲν εἶνε ἄλλο ἢ αἱ ἴδιαι μωραὶ πράξεις. Ἄς ἐντυπώσωσιν ὅθεν ἅπαντες το ὠραῖον ἐκεῖνο ὁμηρικὸν χωρίον, ἐνθα ὁ ποιητὴς λέγει:

„ἀλλ' ἄγε δὴ σὺ, φίλος, μῆτιν ἐμβάλλεο θυμῷ
παντοίῃν, ἵνα μὴ σε παρεκπροφύνησιν ἄεθλα.“

(Ἰλ. XXIII, 313 καὶ ἐξ.)

Καὶ αἱ κακαὶ μὲν πράξεις τιμωροῦνται εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, αἱ μωραὶ ὅμως εἰς τοῦτον, — ἂν καὶ ἐνίοτε συμβαίνει ν' ἀπονέμηται χάρις ἀντὶ δικαιοσύνης.

* * *

Ἡ ἀρετὴ δὲν διδάσκεται, ὅπως καὶ ἡ μεγαλοφυΐα. Ἡ ἐννοια δι' αὐτὴν εἶνε ἄγνος καὶ ἐργαλεῖον μόνον, οἷον χρησιμεύει καὶ τῇ τέχνῃ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον μωροὶ ἠθέλομεν εἶσθαι, ἐὰν ἀνεμένομεν ἐκ τῶν ἡθικῶν ἡμῶν συστημάτων ν' ἀνεγερωθῶσιν ἐνάρετοι, εὐγενεῖς καὶ ἄγιοι, ὅπως ἐκ τῶν αἰσθητικῶν ἡμῶν ἀφυπνίζονται ποιηταί, γλύπται καὶ μουσικοί.

* * *

Ἐκαστος ἔχει ἰσχυροτάτην μὲν μνήμην δι' ἐκεῖνο, ὅπερ τὸν ἐνδιαφέρει, ἀσθενεστάτην δὲ διὰ τὰ λοιπά. Δι' αὐτὸ πολλὰ μεγάλα πνεύματα λησμονοῦσι τὰς μικρὰς ὑποθέσεις καὶ τὰ ἐπεισόδια τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, ἐξ ἴσου δὲ ταχύτατα λησμονοῦσι καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν γνωρισθέντας ἀσημάντους ἀνθρώπους, ἐν ᾧ περὶ ὁρισμέναι κεφαλὰὶ ὅλων τούτων ἄριστα ἀναμνησκονται, οὐδὲν ἔττον ὅμως ἐκεῖνα ἐπιδεικνύουσιν ἐξαίρετον μνημονικὸν διὰ πᾶν ὅ,τι ἐνδιαφέρει αὐτοῖς καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτοῦ ἔχῃ σπουδαιότητα.

—*—